

የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ ትርጉም ላይ የቀረበ መነሻ ሀሳብ (Concept Note)

1. የትርጓሜ አስፈላጊነት

የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን ልማት ለማፋጠን የሚቀረፁ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ወጥነት ባለው የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ሀገራዊ ትርጉም ላይ መመሥረት ለዘርፉ ልማት ውጤታማነትና ቀጣይነት ያለው ድጋፍ ለማድረግ ያስችላል። በተጨማሪም የሚሰጡ ድጋፎች በቀጥታ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ተጠቃሚነትን ያረጋገጠ መሆን ይገባዋል።

የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጉም ዓላማ በዋነኛነት በአምስት መሠረታዊ ጉዳዮች ላይ የተመሠረተ ነው። እነዚህም፤

ሀ. የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን ለይቶ ለመደገፍ የሚያስችል የማዕቀፍ መሠረት እንዲኖር፤

ለ. የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማትን የሚደግፉ አካላት ወጥነት ያለው መነሻ እንዲኖራቸው፤

ሐ. የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን በሚመለከት የሚወጡ መረጃዎች የጋራና አንድ ዓይነት መነሻ እንዲኖራቸው፤

መ. ለጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች በሚሠጡ ድጋፎች የተገኘውን ለውጥ በተመሳሳይ መሥራርት መገምገም እንዲቻልና የማሻሻያ ማዕቀፎችን ለማዘጋጀትና ለመተግበር፤

ሠ. የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ሀገራዊ ትርጉምን ከአለም አቀፍ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጉም ጋር ለማጣጣም

ነው።

ከላይ የተመለከቱት መነሻዎች ቢኖሩም በአለም አቀፍ ደረጃ ወጥነት ያለው አለም አቀፍ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጉም የሌለ ከመሆኑም ባሻገር በአንዳንድ ሀገሮች ያሉ ለዘርፉ ድጋፍ የሚሰጡ ተቋማት የራሳቸውን የዘርፉን ትርጉም ቀርፀው የሚተገብሩበት ሁኔታ ይታያል።

2. አለም አቀፍ ተሞክሮ

ከውጭ ሀገር ተሞክሮ እንደተስተዋለው በአጠቃላይ ሲታይ በዋነኛነት የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን ትርጓሜ ሦስት መሠረታዊ መሥራቶችን የያዘ ነው። እነዚህም፤

ሀ. የሙሉ ጊዜ ተቀጣሪ የሰው ኃይል ብዛት፤

ለ. ጠቅላላ ሀብት /Total Assets/፤ የተጣራ ሀብት (Net Asset) እና የተከፈለ ካፒታል፤ እና

ሐ. ጠቅላላ አመታዊ ሽያጭ ሲሆኑ

እነዚህን መስፈርቶች በጣምራ ወይም በተናጠል ይጠቀሙባቸዋል።

ሆኖም አንዳንድ ሀገሮችና አለም አቀፍ ተቋማት ከነዚህ ሦስት መሠረታዊ መስፈርቶች በተጨማሪ የባለቤትነት ድርሻን እንደ መስፈርት ይጠቀማሉ። በአመዛኙ በተለያዩ ሀገራት ጥቅም ላይ የዋሉት ትርጉሞች ከላይ የተመለከቱትን ሦስት መስፈርቶች የያዙ ሲሆኑ እንደሀገሮቹ የኢኮኖሚ ሁኔታ የመስፈርቶቹ መጠን የተለያየ ነው። ለመረጃ ያህል የተወሰኑ ሀገራትን የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርኘራይዞች ትርጉም እንደሚከተለው ቀርቧል።

2.1 የአውሮፓ ህብረት

በአውሮፓ ህብረት ትርጓሜ መሠረት ኢንተርኘራይዝ ማለት ኢኮኖሚያዊ አስተዋፅኦ ያለው ተቋምን የሚያመለክት ሲሆን ማንኛውም ዓይነት ህጋዊ አቋም /ቅርፅ ያለውን ኢንተርኘራይዝ የሚያካትት ነው። ይህ ትርጉም በአንድ ሰው፣ በቤተሰብ፣ በሽርክና ወይም በማህበር ቀጣይነት ባለው መልኩ በኢኮኖሚ ተግባር ውስጥ የሚሠሩትን በሙሉ የሚያካትት ነው። የአውሮፓ ህብረት የዘርፉን ልማት ለማፋጠን በተለያዩ ጊዜያት የተሻሻሉ የሕግና የድጋፍ ማዕቀፎች ቀርቦ በተግባር አውሏል። ማሻሻያ ለማድረግ ያስገደዱ ሁኔታዎች፤

- በአባል ሀገራት ዘርፉ በኢኮኖሚ ውስጥ ያለው ድርሻ አነስተኛ በመሆኑና ድርሻውን ለማሳደግ የተቀናጀ፣ ቀጣይና ወጥነት ያለው ድጋፍ ለዘርፉ ማድረግ በማስፈለጉ፤
- የዋጋ ግሽበት፣ የምርታማነት ዕድገት እና በትግበራ ወቅት የተገኙ ተሞክሮዎች፤
- በሁሉም አባል ሀገሮች ወጥነት ያለው ትርጉም እንዲኖር ለማድረግ፤
- አለም አቀፍ ተወዳዳሪነትንና የኢኮኖሚ ድርሻን ለማሳደግ፤

ነው።

በዚሁ መሠረት የአውሮፓ ህብረት እ.ኤ.አ በ1996 ያወጣውን ትርጉም በማሻሻል እ.ኤ.አ በ2003 የጥቃቅን፣ አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኘራይዞች የተሻሻለ ትርጓሜ ቀርቦ ተግባራዊ አድርጓል።

ይህ ትርጓሜ በተግባር ላይ እየዋለ ያለውን የአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኘራይዞችን ትርጉም ይበልጥ ያብራራ ከመሆኑም በተጨማሪ ጥቃቅን ኢንተርኘራይዞች በትርጓሜ ውስጥ እንዲካተቱ ተደርጓል። የትርጓሜው ዓላማ በዋነኝነት የሚሰጡ የድጋፍ ማዕቀፎችን ውጤታማነት ለማረጋገጥና የጥቃቅን፣ አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኘራይዞች ብቻ የድጋፍ ማዕቀፉ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ለማስቻል ነው።

ትርጓሜው በዋነኝነት የሰው ኃይልን፣ አመታዊ ሽያጭ ወይም/እና ጠቅላላ ሃብትን (Total asset/balance sheet total) እንደ መስፈርት ከመጠቀሙ በተጨማሪ የባለቤትነት ድርሻም እንደ አንድ መስፈርት ጥቅም ላይ ውሏል። በዚሁ መሠረት፤

ሀ. ጥቃቅን ኢንተርኘራይዝ ማለት እስከ 10 ሰው ቀጥሮ የሚያሰራ፣ ዓመታዊ ሽያጩ ከ2 ሚሊዮን ዩሮ ወይም/እና ጠቅላላ ሀብት ከ2 ሚሊዮን ዩሮ ያልበለጠ ነው።

ለ. አነስተኛ ኢንተርኘራይዝ ማለት እስከ 50 ሰው ቀጥሮ የሚያሰራ፣ ዓመታዊ ሽያጩ ከ10 ሚሊዮን ዩሮ ወይም/እና ጠቅላላ ሀብት ከ10 ሚሊዮን ዩሮ ያልበለጠ ነው።

ሐ. መካከለኛ ኢንተርኘራይዝ ማለት እስከ 250 ሰው ቀጥሮ የሚያሰራ፣ ዓመታዊ ሽያጩ ከ50 ሚሊዮን ዩሮ ወይም ጠቅላላ ሀብት ከ43 ሚሊዮን ዩሮ ያልበለጠ ነው።

ከላይ በትርጉሙ እንደተመለከተውና የአውሮፓ ህብረት ያካሄደው ጥናት እንደሚያመለክተው በአመታዊ ጠቅላላ ሽያጭና በጠቅላላ ሃብት / balance sheet total/ መካከል በተለይ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርኔት-ደረጃ ተመሳሳይ /ተቀራራቢ/መሆኑን ነው።

ከላይ ከተጠቀሱት መለኪያዎች በተጨማሪ የባለቤትነት ድርሻ እንደ አንድ መስፈርት ጥቅም ላይ የዋለ ሲሆን በዚህም መሠረት በአንድ ኢንተርኔት-ደረጃ ውስጥ ሌላ ኢንተርኔት-ደረጃ ወይም አካል ከ25% በላይ ድርሻ ሊኖረው እንደማይችል ታውቋል። ሆኖም ኢንተርኔት-ደረጃ ውስጥ ኢንቨስት የሚያደርጉ ግለሰቦችን /Business angels/ ለማበረታታት ሲባል ይህ የ25% ጣሪያ እንደየሁኔታው ሊታይ እንደሚችል ተመልክቷል።

የአውሮፓ ህብረት ተግባር ላይ ባዋለው የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኔት-ደረጃ ትርጉም የሰው ኃይልን መስፈርት ውስጥ የሚያካትቱት አመቱን ሙሉ በኢንተርኔት-ደረጃ ውስጥ የሚሠሩትን ሰዎች ሲሆን በአመቱ ውስጥ ለተወሰነ ጊዜ በኢንተርኔት-ደረጃ የሠሩ ሰዎች በተወሰነ ደረጃ የሚካተቱበት አግባብ የሚኖረው ቢሆንም ተለማማጆች (Apprentices) በዚህ ውስጥ አይካተቱም። ከላይ የተጠቀሰው ትርጉም በእንግሊዝ(UK) እና በቱርክ ሥራ ላይ ውሎ ይገኛል። የአውሮፓ ህብረት የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኔት-ደረጃ ትርጓሜ ማጠቃለያ በሚከተለው ሠንጠረዥ ቀርቧል።

ዘርፍ	የሰው ኃይል	ዓመታዊ ሽያጭ	ጠቅላላ ሀብት (balance sheet total)
መካከለኛ ኢንተርኔት-ደረጃ	≤ 250	≤ € 50 ሚሊዮን	≤ € 43 ሚሊዮን
አነስተኛ ኢንተርኔት-ደረጃ	≤ 50	≤ € 10 ሚሊዮን	≤ € 10 ሚሊዮን
ጥቃቅን ኢንተርኔት-ደረጃ	≤ 10	≤ € 2 ሚሊዮን	≤ € 2 ሚሊዮን

ምንጭ፡ ከኢንተርኔት

2.2 የኤሺያ ሀገሮች ተሞክሮ

የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርኔት-ደረጃ ልማት ስትራቴጂ ለመቅረብ በቦታው በመገኘት የተሞክሮ ዳሰሳ የተደረገባቸው አገሮች ህንድና ጃፓን ሲሆኑ በተጨማሪም የታይላንድ፣የፊሊፒንስና የታይዋንን ተሞክሮ የተለያዩ የመረጃ ምንጮችን በመጠቀም ተዳሷል። በየሀገራቱ ለጥቃቅን፣ አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኔት-ደረጃ የተሰጠው ትርጉም በተለይ የገንዘብ መጠንን በተመለከተ ልዩነት ያለው ሲሆን በትርጓሜ ውስጥ የገቡት መሠረታዊ መለኪያዎች እንደሚከተለው ቀርቧል።

ሀ. የጃፓን የአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኔት-ደረጃ ትርጓሜ

ጃፓን ካፒታልና የሰው ኃይልን እንደ መለኪያ የምትጠቀም ሲሆን በተጨማሪም በማኑፋክቸሪንግ፣በጅምላ፣በችርቻሮና በአገልግሎት ዘርፎች የአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኔት-ደረጃ ትርጉም ቀርቧ ተግባር ላይ አውላለች።

ለ. የህንድ የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኔት-ደረጃ ትርጓሜ

በህንድ የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርኔት-ደረጃን የማምረቻና መገልገያ መሣሪያዎች ኢንቨስትመንት እንደ መስፈርት ጥቅም ላይ የዋለ ሲሆን ይህ መስፈርት መሬትና ሕንፃን አያካትትም። በተጨማሪም ትርጉሙ ለማኑፋክቸሪንግ ኢንተርኔት-ደረጃና ለአገልግሎት ኢንተርኔት-ደረጃ ተለይቶ ተቀምጧል።

ሐ. የታይላንድ የአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

የታይላንድ የአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ የሰው ኃይልና የቋሚ ንብረት ዋጋን እና በተጨማሪም ባለቤትነት ድርሻን እንደ መስፈርት ይጠቀማሉ። ከዚህም ሌላ የዘርፉ ትርጉም በማኑፋክቸሪንግ፣ አገልግሎት፣ በጅምላና በችርቻሮ ተከፋፍሎ ተቀምጧል።

መ. የፊሊፒንስ የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

በፊሊፒንስ ለዘርፉ ትርጓሜ ጠቅላላ ሀብት /Total Asset/ እና የሰው ኃይልን እንደ መስፈርት ይጠቀማሉ።

ሠ. የታይዋን የአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

ታይዋን ለአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጉም የሰጠው የተከፈለ ካፒታልና የሰው ኃይል በመስፈርትነት በመውሰድ ነው። የተከፈለ ካፒታል እንደ አንድ መስፈርት መጠቀሙ የታይዋን የዘርፉ ትርጓሜ አሁን በሀገራችን በሥራ ላይ ካለው የዘርፉ ትርጓሜ ጋር ተመሳሳይነት ያለው ነው። ከሌሎች ሀገሮች ተሞክሮ አንፃር የተከፈለ ካፒታል ሳይሆን በአመዛኙ ጠቅላላ ሀብት /Total Asset/ ጥቅም ላይ አንደሚውል ለመገንዘብ ይቻላል። ለኢንቨስትመንት የሚውለው ሀብት ከራስ መዋጮ /Equity/ እና ከባንክ ብድር መሆኑን ለመረዳት ይቻላል።

ከላይ ከተጠቀሱት ሀገራት ውስጥ የተወሰኑትን በመውሰድ ዝርዝሩ በሚከተለው ሠንጠረዥ ተጠቃሎ ተመልክቷል።

የኢሽያ ሀገሮች የጥቃቅን፣ አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

ሀገር	የኢንተርፕራይዞች ደረጃ	ዘርፍ	የሰው ኃይል	ጠቅላላ ሀብት
ጃፓን	አነስተኛ	ማኑፋክቸሪንግ	≤ 300	≤ \$3.3 ሚሊዮን
		ጅምላ ንግድ	≤ 100	≤ \$1 ሚሊዮን
		ችርቻሮ ንግድ	≤ 50	≤ \$0.54 ሚሊዮን
		አገልግሎት	≤ 100	≤ \$0.54 ሚሊዮን
ሕንድ	ጥቃቅን	ማኑፋክቸሪንግ	----	≤ \$50 ሺህ
		አገልግሎት	----	≤ \$20 ሺህ
	አነስተኛ	ማኑፋክቸሪንግ	-----	≤ \$1 ሚሊዮን
		አገልግሎት	---	≤ \$0.4 ሚሊዮን
ፊሊፒንስ	ጥቃቅን	---	1-9	≤ \$65 ሺህ
	አነስተኛ	---	10-99	≤ \$328 ሺህ

2.3 የአፍሪካ ሀገሮች ተሞክሮ

ሀ. የጋና የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

በጋና ለአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ ቋሚ ንብረት /fixed asset/ እና የሰው ኃይል በመስፈርትነት ጥቅም ላይ ውለዋል። በቋሚ ንብረት ውስጥ መሬት፣ሕንፃና መኪናዎች አይካተቱም። የቋሚ ንብረት መስፈርቱ በዋነኝነት የማምረቻ መሣሪያና መገልገያን የሚያካትት ነው።

ለ. የታንዛኒያ የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

የታንዛኒያ የጥቃቅን፣ አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ ለማምረቻና መገልገያ መሣሪያዎች የወጣን ኢንቨስትመንትና የሰው ኃይልን እንደ መሥፈርት በመጠቀም ነው።

ሐ. የደቡብ አፍሪካ የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

በደቡብ አፍሪካ ጥቃቅን፣ አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ ጠቅላላ ሀብት (መሬትና ሕንፃን አይካተትም)፣ ዓመታዊ ሽያጭ እና የሰው ኃይል በመስፈርትነት ጥቅም ላይ ውለዋል። በተጨማሪም የዘርፉ ትርጓሜ በንዑስ የኢንዱስትሪ ዘርፎች ተተንትኖ የተቀመጠ ሲሆን የአነስተኛ ኢንተርፕራይዝን ትርጓሜ(አነስተኛና በጣም አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ) በሁለት ክፍሎች ያስቀመጠ ነው።

የአፍሪካ ሀገራት የጥቃቅን፣አነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

ሀገር	ዘርፍ	የሰው ኃይል	ጠቅላላ ሀብት
ታንዛኒያ	ጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ	1-4	≤ \$3400
	አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ	5-49	≤ \$136 ሺህ
	መካከለኛ ኢንተርፕራይዝ	50-99	≤ \$544 ሺህ
ጋና	ጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ	≤5	≤ \$10 ሺህ
	አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ	6-9	≤ \$100 ሺህ
	መካከለኛ ኢንተርፕራይዝ	30-99	≤ \$1 ሚሊዮን
ደቡብ አፍሪካ	ጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ	1-4	≤ \$15 ሺህ
	በጣም አነስተኛ	10-20	≤ \$294 ሺህ
	አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ	20-50	≤ \$734 ሺህ
	መካከለኛ ኢንተርፕራይዝ	≤ 200	≤ \$2.8 ሚሊዮን

3. የኢትዮጵያ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

በሀገራችን በዋነኛነት ሁለት የተለያዩ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ በሥራ ላይ ውሏል። እነዚህም፤

- የ1990 ዓ.ም. የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ስትራቴጂ ትርጓሜ እና
- የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ትርጓሜ

ናቸው።

3.1 የ1990 ዓ.ም. የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ስትራቴጂ ትርጓሜ

የ1990 ዓ.ም. የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ልማት ስትራቴጂ በሚቀረፅበት ወቅት የተለያዩ ሀገሮች ተሞክሮዎችን በተለይም የደቡብ አፍሪካንና የሌሎች ሀገሮችን ከግምት ውስጥ ያስገባ ሲሆን በወቅቱ በነበረው ግንዛቤ የሰው ኃይልን መረጃ ለማግኘት እንደማይቻል በመገመትና በአብዛኛው በቤተሰብ የሰው ኃይል ላይ የተመሠረተ በመሆኑ በውስጡ የተከፈለ ካፒታል ብቻ እንደ መሥፈርት ጥቅም ላይ እንዲውል ተደርጓል። በዚህም ምክንያት አሁን ያለው የዘርፉ ትርጓሜ የሚከተሉት ክፍተቶች ታይተውበታል።

ሀ. የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች አንዱ ዋነኛ ዓላማ የሥራ ዕድል መፍጠር ሆኖ ሳለ በዘርፉ ትርጓሜ ውስጥ ይህ እንዲካተት ባለመደረጉ የሥራ ዕድል በመፍጠር ረገድ የታዩ ዕድገቶችን ከትርጓሜ አንፃር ለማነፃፀር አላስቻለም።

በተጨማሪም ከአለም አቀፍ ተሞክሮ አንፃር ሲታይ የኢንተርኔት-ገጽ የካፒታል መጠን በሥራ ዘርፎች ለይቶ አያሳይም።

ለ. በጥቅም ላይ ያለው የዘርፉ ትርጓሜ እንደ መስፈርት የተጠቀመው የተከፈለ ካፒታል ቢሆንም በተግባር ያለውን ተሞክሮ ያሳገናዘበ ነው። ኢንተርኔት-ገጽ የሚቋቋሙት በራስ መዋጮ የተከፈለ ካፒታልና በአብዛኛው በባንክ ብድር በመሆኑ የኢንተርኔት-ገጽ ሙሉ ገጽታ የሚያሳይ አይደለም።

ሐ. በጥቅም ላይ ያለው ትርጉሜ ከ13 ዓመት በላይ ያለፈው በመሆኑ በውጭ ምንዛሪ ለውጥና በዋጋ ግሽበት ምክንያት በተጨማሪም አሁን ያለውን ሁኔታ አያስተናግድም። የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርኔት-ገጽ ተቀምጦ የነበረው የብር 20,000 (ብር ሃያ ሺ ወይም በወቅቱ ሶስት ሺ የአሜሪካ ዶላር) የተከፈለ ካፒታል አሁን ባለው የውጭ ምንዛሪ የአሜሪካን ዶላር 1200 (በዩሮ 900) አካባቢ ነው። በተመሳሳይ መልኩ የአነስተኛ ኢንተርኔት-ገጽ የተከፈለ ካፒታል ብር አምስት መቶ ሺ ወይም በወቅቱ ሰባ አምስት ሺ የአሜሪካ ዶላር አሁን ባለው የዶላር ምንዛሪ 30,000 (በዩሮ 22,500) ይሆናል። ከ13 ዓመት በፊት የነበረው የተከፈለ ካፒታል መጠን በውጭ ምንዛሪ ለውጥ ምክንያት አሁን ካለው የብር ዋጋ በ2.5 እጥፍ ይበልጥ ነበር።

መ. በአለፉት ዓመታት በተግባር ላይ የዋለው ትርጓሜ የተከፈለ ካፒታል ሆኖ ሳለ ከጥቃቅን ወደ አነስተኛ፤ ከአነስተኛ ወደ መካከለኛ የነበረው ሽግግር በጠቅላላ ሀብት ላይ የተመሰረተ ነው።

ሠ. የአነስተኛ ኢንተርኔት-ገጽ ትርጓሜ በውስጡ የክፍተኛ ቴክኖሎጂና የማማከር አገልግሎትን ያላካተተ በመሆኑና አሁን ካለው የቴክኖሎጂና የማማከር አገልግሎት ጠቀሜታና ሚና አንፃር እንደገና መታየት ያስፈልገዋል።

ከላይ በተገለፁት ምክንያቶች አሁን በሥራ ላይ ያለው የዘርፉ ትርጓሜ አለም አቀፍ ተሞክሮና እስካሁን በሀገራችን የዘርፉን ልማት ከግምት ውስጥ በማስገባት እንደገና መታየቱ አግባብነት ያለው ሆነ ተገኝቷል። የኢትዮጵያ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርኔት-ገጽ ትርጓሜ ማጠቃለያ በሚከተለው ሠንጠረዥ ቀርቧል።

ዘርፍ	የሰው ኃይል	የተከፈለ ካፒታል
ጥቃቅን ኢንተርኔት-ገጽ	--	≤ ብር 20 ሺህ (\$1200)
አነስተኛ ኢንተርኔት-ገጽ	---	≤ ብር 500 ሺህ (\$30000)

3.2. የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ትርጓሜ

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ዘርፉን በተመለከተ የሰጠው ትርጉም ሥራዎች የሚሰሩበትን የቴክኖሎጂ ሁኔታና የሰው ኃይልን ግምት ውስጥ ያስገባ ነው። በዚሁ መሠረት፤

ሀ. የዕድገብና የጉጂ ኢንዱስትሪ በራስና ቤተሰብ የሰው ኃይል ላይ የተመሠረቱ የሞተር ኃይልን የማይጠቀሙና በእጅ የሚሠሩ ተግባራትን ያካትታል።

ለ. አነስተኛ ማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪ ከ10 ያነሰ የሰው ኃይል ያላቸውና የሞተር ኃይልን የማይጠቀሙ ናቸው።

ከላይ የተመለከተው የኤጀንሲው ትርጓሜ የሚከተሉት ክፍተቶች ታይተውበታል።

- ሁሉንም ዘርፎች ያላካተተና የማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪ ላይ ብቻ ያተኮረ መሆኑ፤
- የካፒታል መጠን እንደ መስፈርት አለመጠቀሙ፤

ናቸው።

ይህ የኤጀንሲው ትርጓሜ በ1990 ዓ.ም. ከወጣው ስትራቴጂ ትርጓሜ የተለየ ሲሆን ወጥ የሆነ ወይም ሀገራዊ ትርጓሜ ባለመኖሩ ምክንያት በተለይ በጎጆና ዕደ ጥበብ ተቋማትን ወይም ጥቃቅን ኢንተርፕራይዞችን በተመለከተ በኤጀንሲው ላለፉት ሰባት ዓመታት መረጃዎች አለመስበሰባቸውና ጥናቶች አለመካሄዳቸው ታውቋል። ሀገራዊ የሆነና ወጥነት ያለው ትርጓሜ ባለመኖሩ በጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች የሚካሄድ ጥናቶችና የሚሰበሰቡ መረጃዎች ተግባር ላይ እየዋለ ያለውን ስትራቴጂና የድጋፍ ማዕቀፎች ያመጡትን ለውጥ ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ለመተንተንና ለመገምገም አዳጋች ያደርገዋል።

4. የተሞክሮ ማጠቃለያ

የኢትዮጵያና የሌሎች ሀገሮች ተሞክሮዎች ሲጠቃለሉ፤

- አብዛኞቹ ሀገሮች ለአነስተኛና መካከለኛ ኢንተርፕራይዞች አንድ ወጥ የሆነ ትርጉም ለሁሉም ዘርፎች እንደሚጠቀሙ (የአውሮፓ ህብረት)፤
- አንዳንድ ሀገሮች ጥቃቅን ኢንተርፕራይዞችን ጨምረው በሥራ ዘርፎች በመከፋፈል ትርጉም እንደሚሰጡ (ህንድ፣ ፊሊፒንስ፣ ታንዛኒያ)፤
- አንዳንድ ሀገሮች በማኑፋክቸሪንግና በአገልግሎት ዘርፍ ከፋፍለው እንደሚጠቀሙ (ህንድ፣ ጃፓን)፤
- አንዳንድ ሀገሮች በኢንዱስትሪው ዓይነት በማኑፋክቸሪንግ፣ በኮንስትራክሽን፣ በትራንስፖርት፣ በጅምላና ችርቻሮ ንግድ እንዲሁም በአገልግሎት ዘርፍ እንደሚከፋፍሉ (ቻይና፣ አሜሪካ፣ ደቡብ አፍሪካ)፤
- የአለም አቀፍ ተሞክሮን የዋጋ ግሽበትና የምርታማነት ዕድገትን ታሳቢ በማድረግ የትርጉም ማሻሻያ እንደሚያደርጉ (የአውሮፓ ህብረት)፤
- በዋነኛነት የሰው ኃይል፣ ጠቅላላ ሀብት/Total asset/ /፣ የተጣራ ሀብት (Net Asset) እና የተከፈለ ካፒታል፣ ዓመታዊ ጠቅላላ ሽያጭ በመሥፈርትነት በጣምራ ወይም በተናጥል ጥቅም ላይ እንደሚውል፤
- የሀገሮቹ የዘርፍ ትርጓሜ ካላቸው የኢኮኖሚ ሁኔታና የዕድገት ደረጃ አንፃር እንደሚቃኝ፤
- በአብዛኛው ሀገሮች ውስጥ የዘርፉ ትርጓሜ በሁሉም አካላት ወጥነት ባለው መልኩ እንደሚተገበርና ትርጓሜውም የሕግ መሠረት ያለው መሆኑን ነው።

5. የተሻሻለው የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

ከውጭ ሀገራት የተቀሰመውን ተሞክሮ መሰረት በማድረግ ሥራ ላይ ያለው ሀገራዊ የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ የነበሩበትን ጉድለቶች በማስተካከል «ተቀጥረው የሚሰሩ ሠራተኞች ብዛት፣ ሕንፃና መሬትን ሳይጨምር ጠቅላላ ሀብት /Total asset/ በመስፈርትነት በመጠቀም እና በኢንዱስትሪና በአገልግሎት ዘርፍ በመከፋፈል» በቀጣይ አምስት ዓመታት ሊኖር የሚችል የዋጋ ግሽበትና የውጭ ምንዛሪ ምጣኔ ከግምት ውስጥ በማስገባት የተሻሻለ ትርጓሜ እንደሚከተለው ቀርቧል።

5.1 ጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ ትርጓሜ

ሀ. በኢንዱስትሪ ዘርፍ (ማኑፋክቸሪንግ፣ ኮንስትራክሽን፣ ማዕድን)

የኢንተርፕራይዙን ባለቤትና የቤተሰብ አባላትን ጨምሮ እስከ 5 ሰዎች ቀጥሮ የሚያሰራ ወይም/እና የጠቅላላ ንብረታቸው (Total Asset) መጠን በዋጋ ከብር 100,000 / አንድ መቶ ሺህ/ ያልበለጠ ይሆናሉ።

ለ. በአገልግሎት ዘርፍ (ችርቻሮ ንግድ፣ ትራንስፖርት፣ ሆቴልና ቱሪዝም፣ የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂና የጥገና አገልግሎት)

የኢንተርፕራይዙን ባለቤትና የቤተሰብ አባላትን ጨምሮ እስከ 5 ሰዎች ቀጥሮ የሚያሰራ ወይም/እና የጠቅላላ ንብረታቸው /Total Asset/ መጠን በዋጋ ከብር 50,000 / አንድ መቶ ሺህ/ ያልበለጠ ይሆናሉ።

5.2 አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

ሀ. በኢንዱስትሪ ዘርፍ (ማኑፋክቸሪንግ፣ ኮንስትራክሽን፣ ማዕድን)

ከ6-30 ሰዎች ቀጥሮ የሚያሰራ ወይም/እና የጠቅላላ ንብረታቸው (Total Asset) መጠን በዋጋ ከብር 200001(ሁለት መቶ ሺ አንድ) እስከ 1.5 ሚሊዮን ያልበለጠ ይሆናሉ።

ለ. በአገልግሎት ዘርፍ (ችርቻሮ ንግድ፣ ትራንስፖርት፣ ሆቴልና ቱሪዝም፣ የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂና የጥገና አገልግሎት)

ከ6-30 ሰዎች ቀጥሮ የሚያሰራ ወይም/እና የጠቅላላ ንብረታቸው /Total Asset/ መጠን በዋጋ ከብር 100,001 እስከ ብር 500,000/ አምስት መቶ ሺህ ያልበለጠ ይሆናሉ።

የተሻሻለው የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ትርጓሜ

የኢንተርፕራይዝ ደረጃ	ዘርፍ	የሰው ኃይል	ጠቅላላ ሀብት*
ጥቃቅን ኢንተርፕራይዝ	ኢንዱስትሪ	≤ 5	≤ ብር 100 ሺህ (\$6000 ወይም €4500)
	አገልግሎት	≤ 5	≤ ብር 50 ሺህ (\$3000 ወይም €2200)
አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ	ኢንዱስትሪ	ከ6-30	≤ ብር 1.5 ሚሊዮን (\$90000 ወይም €70000)
	አገልግሎት	ከ6-30	≤ ብር 500 ሺህ (\$30000 ወይም €23000)

ከላይ በተገለጸው ትርጉም በሰው ኃይልና በጠቅላላ ሀብት መካከል አሻሚ ሁኔታ ሲፈጠር የጠቅላላ ሀብት መጠን ቀዳሚ መስፈርት ሆኖ ያገለግላል፤